

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методична рада
Хмельницького національного
університету

Протокол від 27.08.2024 № 8
Голова Науково-методичної ради

(Підпис)

(Ім'я, прізвище)

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА

УКРАЇНСЬКА МОВА У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

(Назва)

1 кред. ЄКТС / 30 год.
(Обсяг програми)

Форма навчання Дистанційна

Керівник сертифікатної програми

(Підпис)

Неля ПОДЛЕВСЬКА, к. пед. н., доцент
Людмила ТЕРЕЩЕНКО, ст. викладач
(Ім'я, прізвище, учене звання, учений ступінь)

Завідувач кафедри

(Підпис)

Неля ПОДЛЕВСЬКА, к. пед. н., доцент
(Ім'я, прізвище, учене звання, учений ступінь)

ПОГОДЖЕНО

Зав. навчально-методичного відділу
вводиться в дію з _____ 20__ р.
_____ Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ

Сертифікатна програма

Наказ від 12.06. 2024 р. № 84-КД
Ректор _____ Серій МАТЮХ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методична рада
Хмельницького національного
університету

Протокол від 24.05.2024 № 8
Голова Науково-методичної ради

(Підпис)

(Ім'я, прізвище)

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА

УКРАЇНСЬКА МОВА У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

(Назва)

1 кред. ЄКТС / 30 год.
(Обсяг програми)

Форма навчання Дистанційна

Керівник сертифікатної програми Неля ПОДЛЕВСЬКА, к. пед. н., доцент
Людмила ТЕРЕЩЕНКО, ст. викладач
(Підпис) (Ім'я, прізвище, учене звання, учений ступінь)

Завідувач кафедри Неля ПОДЛЕВСЬКА, к. пед. н., доцент
(Підпис) (Ім'я, прізвище, учене звання, учений ступінь)

ПОГОДЖЕНО

Зав. навчально-методичного відділу
вводиться в дію з _____ 20__ р.
_____ Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ

Сертифікатна програма

Наказ від _____ 20__ р. № _____
Ректор _____ Серій МАТЮХ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Українська мова у професійній комунікації педагогічних працівників
Шифр програми	
Тип програми за змістом	Загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	Дистанційна
Цільова група	Науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти та закладів професійної (професійно-технічної) освіти, зокрема, й викладачі української філології, вчителі української мови і літератури.
Передумови навчання за програмою	Базова педагогічна освіта та/або досвід педагогічної діяльності
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	Два тижні – дистанційне навчання
Мова викладання	Українська
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямована програма	- мовна компетентність як система знань із граматики, фонетики, лексики, стилістики української мови; - мовленнєва компетентність як сукупність умінь вести діалог/монолог/полілог, сприймати, відтворювати і створювати усні й писемні висловлювання різних видів, типів, стилів, жанрів, що необхідні фахівцю для спілкування; - комунікативна компетентність як система умінь доцільно використовувати засоби державної мови у практиці живого спілкування, наводити переконливі аргументи в розмові, орієнтуватися в ситуації спілкування, встановлювати і підтримувати контакт зі співрозмовником, змінювати стратегію, мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації; мати достатній ступінь якості комунікативних умінь і навичок із державної мови в усіх видах мовленнєвої діяльності; - професійна компетентність як об'єктивне й неупереджене виконання посадових обов'язків, неперервне навчання упродовж життя, вільне володіння державною мовою, яка для сучасного фахівця є не лише сукупністю уніфікованих правил, а системою світобачення, засобом культурного світосприйняття у відкритому суспільстві, самовираження для якісного й компетентного виконання посадових обов'язків.
Укладач(і) програми	Подлевська Неля Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету

	podlevskanv@khmnu.edu.ua; Терещенко Людмила Вікторівна, старший викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету tereshchenkol@khmnu.edu.ua
Загальна мета	
Актуалізувати рівень загальномовної підготовки педагогічних працівників; поглибити рівень володіння усною і писемною формами української мови; узагальнити вміння і навички використання мовних норм відповідно до нової редакції Українського правопису; удосконалити комунікативну компетентність, формувати мовленнєвий етикет ділового стилю у професійній діяльності; розвиватимовну та комунікативну компетентності педагогічних працівників для якісного й компетентного виконання посадових обов'язків.	
Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	• фонетичних, лексичних, граматичних, орфографічних норм сучасної української мови; • основних змін Українського правопису редакції 2019 року; • мовних засобів офіційно-ділового стилю; • змісту понять <i>мовна компетентність, комунікативна компетентність, комунікативна професіограма фахівця</i>; • традиційних і сучасних правил поведінки і мовленнєвого етикету у стандартних комунікативних ситуаціях та ділового спілкування; • видів і стилів комунікації, способів досягнення взаєморозуміння у публічній комунікації;
уміння	• застосовувати норми усіх рівнів сучасної української літературної мови в усному й писемному спілкуванні; • раціонально добирати й використовувати мовні засоби в діловому мовленні; • аналізувати й застосовувати вербальні й невербальні засоби спілкування для ефективної комунікації; • моделювати комунікативну ситуацію з урахуванням її складників; • організовувати ділову розмову, бесіду, співбесіду, нараду, дискусію, диспут, презентації тощо;
Навички	• виразного й грамотного усного та писемного мовлення; • користування навчальними сайтами, довідковими виданнями, підручниками, словниками (термінологічними, перекладними, електронними), довідковою літературою; • використання засобів сучасної української літературної мови залежно від умов спілкування, мети та змісту мовлення; • здійснювати монологічне та діалогічне (полілогічне) мовлення фахового спрямування; • застосування сучасного українського правопису в процесі документування; • контролю власного мовлення й критичного оцінювання його якості з метою підвищення власного рівня культури мовлення; • дотримання норм культури спілкування у комунікативних ситуаціях професійного спрямування.

Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Навчання відбувається у системі онлайн (самостійно, з одночасним доступом до всіх матеріалів дистанційного курсу в режимі відкладеного часу) – до 2-х тижнів (14 календарних днів); 1 день (у режимі реального часу). Програма передбачає такі форми проведення навчальних занять: лекції (із застосуванням інтерактивних методів навчання), практичні заняття (із виконанням індивідуальних ситуаційних завдань, організацією дискусій за проблемними аспектами тем, залученням роботи з вебзастосунками тощо), тренінг (комунікативний); самостійна робота (виконання індивідуальних завдань).	
Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	Платформа MOODLE для навчання в Хмельницькому національному університеті: https://msn.khnu.km.ua , ZOOM, Viber,
Назва дистанційного етапу/модуля	Українська мова у професійній комунікації педагогічних працівників
Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Умови видачі документу, що засвідчує підвищення кваліфікації	Документ про підвищення кваліфікації видається за умови виконання слухачем повного пакету практичних та самостійних завдань, що виконані на достатньому рівні та вище
Форма підсумкового контролю	Комп'ютерне тестування в системі MOODLE ХНУ.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Л	ПР	СР**
Тема 1. Українська мова у професійній діяльності педагогічних працівників	2	1	1
Тема 2. Лексика і граматики усного та писемного мовлення фахівця.	2	1	1
Тема 3. Основні зміни в Українському правописі редакції 2019 року	2	1	1
Тема 4. Культура усного і писемного мовлення	2	1	1
Тема 5. Професійна культура спілкування та діловий етикет	2	1	1
Тема 6. Мовнокомунікативна професіограма фахівця у публічній комунікації педагогічного працівника	2	1	1
Підсумковий контроль результатів навчання	-	-	6

Разом:	12	6	12
---------------	-----------	----------	-----------

*Підсумковий контроль проводиться у формі підсумкового тестування за результатами опрацьованого теоретичного матеріалу і практичних завдань.

**Самостійна робота слухачів полягає в опрацюванні теоретичного матеріалу за замістом курсу, практичних завдань, поточного та підсумкового тестування.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема. 1. Українська мова у професійній діяльності педагогічних працівників

- 1.1 Мовні рівні сучасної української літературної мови.
- 1.2 Фонетичні, орфоепічні, лексичні норми сучасної української літературної мови.
- 1.3 Орфографічні й пунктуаційні труднощі сучасної української літературної мови.

Тема. 2. Лексика і грамати́ка усного та писемного мовлення фахівця

- 2.1 Лексичні норми сучасної української літературної мови
- 2.2 Морфологічні норми сучасної української літературної мови: відмінкові форми іменних частин мови, дієслівні форми.
- 2.3 Синтаксис ділового мовлення: дієслівне керування, особливості використання прийменникових конструкцій.

Тема 3. Основні зміни в Українському правописі редакції 2019 року

- 3.1 Норми функціонування іменних частин мови відповідно до чинного правопису 2019 року.
- 3.2 Норми функціонування дієслівних форм відповідно до чинного правопису редакції 2019 року.
- 3.3 Правописна культура мови відповідно до Українського правопису редакції 2019 року.

Тема 4. Культура усного і писемного мовлення

- 4.1. Культура мови. Літературна мова. Усна і писемна форми літературної мови. Норми літературної мови.
- 4.2. Стилi мовлення. Офіційно-діловий і публіцистичний стилі у діяльності педагогічного працівника. Стилiстичні засоби української мови.
- 4.3. Культура мовлення. Типи мовлення. Норми культури мовлення. Двомовність (багатомовність) і культура мовлення.
- 4.4. Текст. Будова тексту. Основні вимоги до створення тексту. Мовні та мовленнєві девіації в тексті, шляхи їх усунення.

Тема 5. Професійна культура спілкування та діловий етикет

- 5.1. Культура спілкування як основа професійності фахівця.
- 5.2. Культура ділового та міжособистісного спілкування. Стилi спілкування. Взаємодія та взаєморозуміння в контексті культури ділового спілкування.
- 5.3. Комунікативний етикет та антиетикет. Вербальні та невербальні компоненти українського комунікативного етикету. Стандартні етикетні ситуації та формули мовленнєвого етикету у професійній діяльності педагогічного працівника.
- 5.4. Шляхи розвитку мови як засобу спілкування.

Тема 6. Мовнокомунікативна професіограма фахівця у публічній комунікації педагогічного працівника

- 6.1. Концепція розвитку педагогічної освіти. Професійний стандарт вчителя. Концепція Нової української школи. Концепція мовної освіти.
- 6.2. Комунікативна професіограма (мовна та комунікативна компетентність) педагогічного працівника.
- 6.3. Публічна комунікація у професійній діяльності фахівця. Публічний виступ, ділові засідання, наради, переговори, ділова телефонна розмова, ділове листування, дискусія, збори. Гендерні аспекти спілкування. Розв'язання конфліктних ситуацій у комунікації.
- 6.4. Ділові папери у професійній комунікації педагогічного працівника (автобіографія, заява, резюме, відеорезюме тощо).
- 6.5. Самовдосконалення особистості фахівця упродовж життя як суб'єкта культури спілкування.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснюється у формі тестування, де слухач повинен надати не менше 60% правильних відповідей.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОBOB'ЯЗKОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
2. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
4. Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

Література

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
2. Зубков М. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Арій, 2020. 608 с.
3. Клясен Н. Л. Розвиток комунікативних здібностей учителів гуманітарного профілю в системі післядипломної освіти: навчально-методичний посібник. Чернівці: Букрек, 2012. 160 с.
4. Омельчук С., Блажко М. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису». Київ : Грамота, 2020. 224 с.
5. Пентилюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. ЦУЛ, 2020. 224 с.
6. Стахів М. Український комунікативний етикет : навч.-метод. посіб. К. : Знання, 2008. 245 с.
7. Шевчук С.В., Виноградова Ю., Глушик С., Дияк О., Лобода Т. Український правопис: нова редакція : навч. посібник. Алерта, 2020. 118 с.